

TELEGRAPFULU ROMANU.

Nr 27. ANULU XVI.

Telegrafulu este de două ori pe săptămâna: joi și Duminică. — Prenumeratul se face în Sabiu la expediția foiește pe afara la c. r. poste, cu bani gata prin scrisori francate, adresate către expediția. Pretul prenumeratului pentru Sabiu este pe anu 7. fl. v. a. ear pe o jumătate de anu 3. fl. 50. Pentru celelalte părți ale Transilvaniei și pen-

tru provinciile din Monarchia pe unu anu 8 fl. era pe o jumătate de anu 4 fl. v. a. Pentru principii și teritoriile străine pe anu 12 fl. pe 1/2 anu 6 fl. v. a.

Inseratele se platește pentru întea ora cu 7. cr. sîrul, pentru a doua ora cu 5 1/2. cr. și pentru a treia repetare cu 3 1/4. cr. v. a.

Sabiu, în 4/16 Aprilie. 1868.

Excelența Sea Președintele Arhiepiscop și Metropolitul al Românilor gr. or. din Transilvania și Ungaria, Andrei Baronu de Siauguna, plecă astăzi la 4 ore dimineața la Pest.

Invierea.

Diu'a de Pasci 1868

Nouă predice și secoli trecuți decându-să intemplatu minunea cea mai mare pre pamentu; de candu măntuitorul lumii a suferit morte pentru binele temporalu și eternu alu omenimelui, — a oferit pacea pre pamentu; decându măntuitorul a invinsu mortea pe catul și au arătatu invingerea acăstă prin triumfului invierii: și omenimelua inca totu nu a pututu sa se avente la aceea înaltime pe deplinu. Ea, omenimelua, abia după nouă predice și secoli a pututu recunoscere și numai însemnatatea acestei mari minuni. Vorbesce acum de diecenii de principiile emanate din transa, alu egalitathei, inse slabiciunea ei o apasă și o trage la pamantul separatismului, exceptionismului și a privilegiului, de-să sub alte forme și sub alte expresiuni. Mai multu, ea prinde de multe ori sub acestu stigmat cestioni in mâna, cu cari vrea sa para din afara ca a intielesu principiul acelu mare alu imprimutate, că vrea sa-lu pună in aplicatiunea practica, dura cu cari vrea sa ajunga cu cuceriri materiale și intelectuale asupra deaproapelui seu.

Nu uitămu, că ideile cele mari au lipsa de tempu indelungat pentru a petrunde in omeni, pentru de a se deprinde omenii cu densele și pentru de a ajunge la puterea aceea, că sa le pota pune in lucrare. Această inse nu nici a dreptulu de a aprețui miscarea societății omenesci și de a o clasifică asiă după cum este.

Considerandu cuprinsulu dîselorui acestoră din urma, considerandu procederea omeniloru cea nedeseasă atinsa, mai susu, sa ne mangaiam cu atâtă, că omenimelua se pare a se apropiă de a ajunge la acelu punctu, unde de aci incolo are a se decide, sa mărgă pre calea indigitata de acelu itinerariu măretiu și binefacatoriu alu măntuitorului lumii, carele egalisează pre toti și cere egalitate și dreptate dela toti și pentru toti; său ca voiesce a se reintorce și a orbecă pre calea cele coltiură ale nemultiamirei, vrăjbei și a ostilitățiloru intre oameni?

De săru decide in grăba pentru cararea cea dintău. Atunci popoarele in Europa nu ară caută alte interese decât cum sa prefacă din acăstă parte de lume unu paradis pamentescu, cautându după, și sprinindu in tōte părțile inaintarea adeveratei culturi și a bunei stări a tuturor popoareloru.

Să ceea ce ară urmă intre popoarele europene in mare, ară urmă intre popoarele iuturiloru mai restrinse, in micu: infrătirea și sprinirea imprumutata in tōte afacerile că scopulu celu dintău.

Atunci săru realiză cuvintele bisericei noastre ce resună catău de serbatorescă in tōta septembără cea luminată, fiinduca suntu asiă de mari precum suntu de universale: „Diu'a invierii sa ne lămînă în popore”

In intielesulu acestă, atinsu in aceste siruri, amu doră sa se urmeze și deslegarea cestioniilor ce se află intre popore, fără de ură și fără eugete rezervate din partea nimenui, pentru ca numai o atare deslegare duce la o deslegare buna. Altfelio, după cum stau astăzi staturile europene, asiă dîndu cu armele incarcate, pôte veni preste noiu visorul a cărui urmări nu va fi nimenea in stare a le prevedea.

Diu'a invierii sa lumineze popoarele și sa le infrătiește și morțea urei și a intunericului va fi de

nou sfiermată și popoareloru li se va darui o viață plina de bucuria.

Sabiu 3 Apriliu 1868.

Tōte diuarele cari ne sosescu, impută directu și indirectu septembanei trecute, pre carea noi o numim a patimiloru, altii iera septembana cea tacuta, că vinu asiă rari sciri său mai nici decum. Stagnatiunea politica e la colme. Cu tōte aceste suntu două lucruri cari in cerculu nostru mai tîrmerit u ne potu atrage din destulu atențione. Acestea suntu desbaterile secțiunilor in dieța Ungariei și verificarea lui Kossuth in cassa deputatilor.

Din eele ce s'a pututu stracură său pre calea privata său pre calea diuarișticei pâna la noi in tempu din urma, avemu sa înregistramu acelu placutu faptu, că deputatii nostri, dându-li-se ocazie, luptă pentru interesele naționale. Ne oprim la acăstă simplă amintire, pentru a sperămu, că după reinceperea lucrărilor dietali in urmă a serbatorilor vom ave placută ocazie a relată cetitorilor nostri fapte mai multe despre acei militanti ai naționei noastre. Dara ce rezultate ne putem promite? voru intreba multi, caror indoială și neîncredere, in puterile noastre vitale pare că li s'a prefacutu in adău' natura. Responsul in privintă acesă l'amu datu de multu, cuaficându rezultatele după pretiul loru celu adeverat și acum adaugem si repetim ca luptă numai, prin carea sa face invaderata vitalitatea unei națiuni interesate de drepturile ei inca și unu rezultatu. Drepturilor pretinse, dura pôte astăzi neajunsu in totalitatea loru, celu puținu li se poate negă existență, nici se potu acela prescrie. Pretensiunea loru se reinnoiesce cu cea mai deaproape ocazie și in fine totu trebuie sa le ajungem.

A două e verificarea lui Kossuth. Lumea se intreba acum, că va veni Kossuth a casa său nu va veni. In dilele din urma cetei ca elu au asiguratu pre amicii sei că nu va mai scrie in contra celor ce a vorbitu Perczel despre densulu, ci va veni că in acelesi adunări, in cari l'a inculpatu Perczel asiă de greu, in acele sa se spele de tōte căte a aruncatua asupra-i, prin cuvintu viu. Adeverindu-se scirea, acăstă și considerandu mai departe primirea de a fi deputatu, venirea lui Kossuth a casa și intrarea sea in dieță că deputatu se aru puté luă că sigura. Se nasce intrebarea, că ce atitudine va luă elu in dieță. Imblandi-se-va și elu candu va trece preste pragul patriei sele și după ce va vedea cele din lanțrul acestăi, nu prin ochelarii esilatului, ci prin ai deputatului simplu alu Ungariei, precum a făcutu pâna și Klapka, carele in anul 1866 irupse in armatulu tiéra și precum și alti multi, său va perseveră in opusetiunea sea de pâna acum? Viitorul celu mai de aproape ne va lumina in privintă acesă. Noi amu vedinu de vre-o trei ani încocă multe miuuni. Se pôte sa mai vedem si pre cea ce ni o va prezenta Kossuth.

Corespondintia particulară.

Este interesanta, și inca și forte cîndată, astădata corespondintă nostra dela Constantinopole. Dupa cum se vede, monarchul Russiei a hotărît să traga clopotul orientului, și astădata noi credem că a brodită mai bine; înțău, pentru că Persia că putere mare și organizată, potu își mai cu eficacitate in puterile siubrede ale Portiei și alu doilea pentru ca operațiunile Russiei pre acea parte nu potu fi lesne stăvilate de puterile occidentale. Si apoi cine ară putea sa oprește popoarele creștine din interiorele statului turcescă a săli pre Turcia sa-si imparta puterile.

Déca va fi adeverat că și Grecia este in a-

Muntegrul suntu intieles cu Grecia apoi negrești ca nu-i e bine vacei, și nu vedem cum cum Francia și Englteră ar mai putea prelungi galvanisarea acestui mare corpă desirat, Turcia.

Asta data noi credem trăbă cu multu mai serioșă de pre cătu o credeam pre candu se totu vorbea și ne totu spuneau gazetele străine despre bande de bulgari, despre ajutore russesci pre aici, etc. etc.

A astăia fanatismulu mahometanu contră unui guvern siovindu pre cale reformei, aj deschide unu resbelu seriosu din partea Persilor, ostire cu multu mai buna, mai regulată și mai disciplinata de cătu a Turciei; a-i deschide de partea ceea-lalta unu altu resboiu de entuziasți care pôte sa dea focu in tōte insulele și pre laturile Asiei mici; a deschide unu altu resbelu din Dunare pâna la Catarul de omeni solidi și fragmentati in resboiu cu Turci, și apoi insurectiunea in tōta bulgarimea, greu, forte cu greu, se va mai pute sustine Turcia, ori-căte ajutore aru puté sa-i vina din Occidente.

Prussia că putere mare, negrescu ca a intielesu ca nu pôte si putere mare fără sa aiba și ea unu rol in orientu, și marele ministru alu Prusiei, in cautarea mijlocelor spre a-si luă unu rol oarecare, a ordonat mai întăru ministrului Bratianu sa ordone camerilor sele unu portu pre marea Negă; și pre de alta parte mai in acelasi tempu contele de Bismarck cere unu creditu camerei prussiane pentru a puté inlesni lucrările acestui portu.

Ce va fi dicendu Grecia la tōte acestea? Nu va fi in idea nici unu omu de Statu alu Franciei a aduce vorba cu d Budberg ca ar cere ecuitatea ca déca a venit timpul pentru ca popoarele ortodoxe sa se libereze de sub jugulu Portiei, ecuitatea suprema ar cere și liberarea poporului catolic, martiru de unu seculu de sub jugulu Russiei? Déca Russia se crede datore, — și cu dreptu cuvenit: si recunoștemu ca are și dreptul și datoriă, — sa adjute popoarele ortodoxe din oriente, s'ar putea nega Franciei dreptul și datoriă ce ar avea și ea sa adjute poporul catolic care gema strivitu la nordulu Europei?

EQUITATEA PENTRU TOTI, DREPTATE PENTRU TOTI.

Eata extracte din correspundintia nostra de la Constantinopole:

Constantinopole 16 Martiu 1868.

Este greu de definitu situatiunea Europei in momentele actuali, déra in ori-ce chipu o concluziune resultă din tōte gandirile, resbeulu; resbelulu iminent, resbelulu pre care-lu grăbesce Russie im pacienta. Se dicea pâna eri ca Russia atâtia populatiunile creștine ale Imperiului otomanu, și lucrul era pre facă, pentru ca și serberea era mare. Acum uneltilorile Russiei, deochiate pre calea pre care se puse, au schimbatu direcțiunea și se insinue de partea cea mai turca a imperiului, și chiaru si in interiorele imperiului cu cercări de a reinviuă fanatismulu; și pre de alta parte și in Grecia pre care o impinge de la spate sa-si ie a ventu de luptă. Deci Persia se misca acumu, și se misca intr'unu modu cumu nu mai e induoela despre mobilu ce o misca. Teheranulu, capitala Persiei, este intarit; și unu generalu de nationalitate francesă, d. Mr. Buhler, ce se află in serviciului Persiei, a primitu ordinu sa incépe cu mare grăba intarirea și provederea cu arme a frontierelor. Ierà in Constantinopole, o proclamatiune tiparita in sumi de mii de exemplare si distribuita intre Turci din Assia și din Europa, provocandu rescoala, face sa crede pre credinciosii Mohametani ca atâtui ministrii ghiauri cătu și chiaru Sultanulu apostatu aru fi venduti la straini. Eata o copia după acea proclamatiune:

Credinciosilor !

„Alah si Profetulu seu Mohamed suntu mari. Dis'au Profetulu credinciosiloru sei candu le-a incredintiatu standardulu lui Sandgeak-seriff : „Purtati standardulu acest'a pre care l'amu primitu dela Dumnedieu, si nime nu va putea strică vóue. „Califii si Sultanii cei betrâni s'au adunatu in giurului acestui standardu si au invinsu indata. Alah si Profetulu v'au ajutatul pre voi in bataliele dela Serail, fumina pre conducatorii vestri si le daru' intelepciune.

„Lumea intréga erá óre-candu in mânilor mítore ! Francesii, cari siedu astazi lângă Sultanulu si beau cafea dintr'o ulcea, se târau si se rugau alta data sa li se permita sarutarea mesilor Sultanului. Englezii, cari i-si vendu bibliele loru nôu si se inavutiescu astfelui din banii nostri, se ascundeau alta data dinaintea marilor sultani, că sa nu li se occupe tierisior'a loru. Muscalii erau veseli deca le dă Selim concessiune a-si radică vre-o biserică. Nemtii, cari astazi cauta câtrea Bosni'a, ne-au plătitu tributu si a trămisu ploconu marelui Bajazet. România, Serbia si Grecia, au fostu proprietatea nostra.

„Asia a fostu si asia erá atunci pre candu credeam in Mohamed ! Dara cum stâmu acum ! Sultanii s'au făcutu ghiauri, pasialele apostoli, sadramasii si seraskirii se sarotă cu necurati ! iéra noi cum stâmu ?! Tote puterile ne au in mâna, si nu preste multu va domni preste noi si Rai a o'a. „De voru fi totu ministri ghiauri siechislamulu nu-i pôte binecuvantă ; apoi pulé-vomu esistă fără binecuvantarea lui ?

„Credinciosiloru ! Platesce vieti'a acést'a scurta că pentru dens'a sa perdemu vecinici'a Edenului ? Fi-ti gat'a, credinciosiloru ! a ve loptă pentru Allah si pentru profetulu ! — Pre ministrii petati si pre Sultanulu ghiauru trebuie sa-i jertsimu ! Acel'a trebuie sa domnesca preste noi carele se inchina si crede in Allah ! Fi-ti gat'a la o nouă chiamare !“

„Tr. Carp.“

Comunalu

Oresti'a 28 Martie, 1868.

In Herm. Ztg. Nru 69 a. c. sub titlu „Comunales“ este an'a cor. orig. privitor la alegerea unei deputațiuni din scaunu, in sedint'a comunitatii de aici tienuta in 28 Martiu, care avea se tiei la Sibiu pentru a gratula spectabilului Dnu.

FOIȘIÓRA.

Poesií

NICOLAU DENSUSIANU.

Pre ruinele Ulpiei.

Plecatai nalt'a frunte, tu urbe de marire
Sub viscolii selbateci, ce nordu i a impinsu
Si murii in cari aquil'a saltă cu falsaire
Cadiut'au in cenusia si fal'a loru s'a stinsu.

Pre marmorulu ce-o data siedea eroului lumii
Petrunsi de doruri sănte de lupte ostentu,
Pre vatr'a de invingeri, pre altariulu rugatiunii
Adi cresce muschiul verde si plopulu caruntit.

Ah ! unde-ti e trecutulu, coron'a ta de laură
Candu tu că domn'a diceri, visai la resbunări,
Ah ! unde-li e Paladiulu si coifulu teu de aur
Ce-au fostu taria Romei in grele sbuciumări.

Perita ore-in tine si geniul de marire
La ginta ce de seculi a disu ca-i sic'a t'a?
Au visulu lui Enea de glori'i nemurire
Au fostu numai fantoma ce pierde-in nóttea grecă?
Tu taci ruina trista de seculi apesata
Si nu descepti eroii ce dormu in sinulu teu,
Respondu insa torrentii cu siopt'a loru ce salta
Responde Rețezatululu cu lir'a lui Orfeu.

Cadiut'a chiaru si Iliulu cu naltelei altarie
Cu murii ce eu sala plateau cu frunta-in nori,
Că in alte maluri sănte pe unu plaiu de desmierdere
Se crësca lângă Tiberu unu geniu mai maritoriu.

Asia si voi ruine ce stati in adormire
In sinulu vecnicie in tempii de suspini,
Alu vostru falnicu vulturul de lunga prigoniire
S'a dusu spre Dembovitia sub altu ceriu mai seniu.

Mauritiu Conrad Comitele natiunei sasesci. Atunci se luara inca 7 obiecte urbanale la desbatere, dintre cari după cum se vede 5 ajunsere la conclusi si din cari reproducem urmatorele puncte.

1. un'a cerere comună a presbiteriului reformatu, lutheranu si rom. cath. pentru placidarea lemnelor din padurea orasiului, necesarie la reparatia unei mori, a caria venitul se imparte in 3 parti ecuali la mentionatele 3 Eclesii. Acestei cereri se dede resolutiunea asteptata, Peste punctu alu 2-lea trecem.

2. Propunerea Inspectoratului silvanal Stengel, pentru a se da lemnul necesar, la o izitura nouă, din padurea orasiului „Cengia“ in astu modu, ca carensiloru de aici pentru tajatulu si caratulu trunchiloru sa se lasa verfurile, care propunere in esentia se primi, totusi temere ca carausii nu aru tata lemnul după modu prescrisul, aduse decisiunea, ca in casu cându transportarea loru nu saru efec- tu repede pentru versuri, ast'a sa se faca de slujba. Aici se aminti din partea mai multora abnormalulu regulamentului de acumă despre obligamentulu de concurrentia—indatorarea de a face slusba—fiindca d. e. A. tramite la facerea de drumu, său la altu lucru alu orasiului unu servitoriu cu putere, său unu lucratoriu de dî pe cându vecinolu seu B. tramite numai o servitorea său unu invatiacelu si C. unu copilu de 12—14 ani, mai incolo cauta se mérgea D. cu trasura lui de boi său cai, si cei tîne cu nutretiul in grajdul, candu vecinulu seu E. are 20 de trasuri in castenu, adeca este bogatu, si totusi pentru elu si altii ca elu trebuie se lucre cei cu un'a său 2 trasuri pentru ca le are. Amintiri cari suntu fără indoiala demne de esaminare spre a ajunge la basea egalei indreptării in privintia schimbărei dispositiunei normativului de concurenția si a unei impartiri drepte de sarcini.

3. Propunerea aceluiasi inspectoru silvanal ca Inspectoru de otaru, după care progresulu sistematicu a asediemântului nostru economicu sa se reguleze pasiunitulu in teritoriul orasiului după posesiune. Propunerea in principiu se incuiintia, in contra unui punctu a acestei propunerii se ivire contraopinioni, ca posesorii cei mari d. e. cari nu posedu animale de casa, ecserciaria acestui dreptu de pasiunitu se nu lu pôta da in arenda altui locutoriu de aici. Acestu objectu se dede, la propunerea Presiedintelui unei comisiuni de 12 posesori de aici spre consultare.

4. Cererea eclesii gr. orient. din locu pentru

ca se i se placideze si ei că dotatiune pe seama docentelui rom: 100 ferdele grâu pe anu din careva mória asemenea celor latte 3 scoli locale, cari toté percipéza din un'a mória pe anu căte 100 ferdele grâu, si fiind cele 3 scoli provediute cu dotatiuni si din cas'a allodiala, se ise dee si acesti'a din aceia cassa pe anu 600 fl.

Déca inse „publicul“ nu s'aru invoi la ast'a, se roga pentru asemnarea unui locu de o mória din susu său din josu de orasiu, unde prin edifi-i carea ei, dreptulu mai nainte castigatu pentru mor nu s'aru stirbă, se se mediucésca consensu de edificatu, si in fine se ise dee si lemnul necesarii pentru edificarea morii din padure gratis.

In consideratiune ca mora amintita a celor 3 eclesii a devenit pe bas'a unei dotatiuni din partea de multu reposatului berariu Kirchner proprietate a loru; in consideratiune ca eclesia ref. si luth. nu suntu donate cu neci unu crucieri din casa allodiala, ci numai scola cath: că scola unica normala accepéze pe anu in urm'a unei ordinatiuni 40 ferdele de grâu,—pe fundamentulu egalei indreptării acestei cereri nu se pote neci in unu punctu face destulu, si de aceea nu, ca aici suntu scoli destule si bine organizate.

Orasiul Oresti'a are 5092 de locuitori dintre cari 2336 suntu romani, ceialalti unguri, sasi si nemti. Comunitatea care si acum se intregesc ea pe sine, după punctele regulative, consta din 40 membri si anume: din 12 sasi, 11 unguri, (7 suntu luati din poporenii de religiunea romano-catolica) si 10 romani-dela 1861 incocé; câci pana atunci locuitorii români nu erau reprezentati in comunitate cu membri din sinulu natiunei loru.

Deci sa incepem cu punctul antâio. Onor. comunitate n'au aflatu de bine a multami eclesia gr. orientale, n'au aflatu drepta cererea ei, de aici si incidentulu urmatoriu din resolutiunea—ca că in batere de jocu—acestei cereri pe bas'a egalei indreptării nu se potu face destulu in nici unu punctu, fiindca noi posedem destule scoli si bine organizate.

Asia e ! de ce si mai umble locuitorii români de aici se tinea scoli proprii si docente in ele ? au nu aru si mai bine că pe lângă decim'a din lemnul ce se aducu de locuitorii români din satele din prejuru, care si acum o iau cele 3 scoli memorate, se doneze ei casele loru de scola din Orestia la aceste 3 eclesii, se se mai obligeze inca la un'a contribuire anuale, si apoi sesi deé copii

Voi sunteți martori tieri de grele suferințe
De sbiciulu barbariei, tirane asupriri
Candu Hunulu si Vandalulu cu arma si reintia
Crunt'au altariulu pâcii in sânge de martiri.

Te plângu pastorii-in munte, tieranulu linu pre vale
Suspina si Sargentulu lovindu din stanci in stanci,
Te plângu parintii tierii in noptile de jale,
Cu imnele loru tainici cu gemete adânci.

Momentu incinsu de gloria pre hum'a ta cea săntă
Pre care fiul Romei au plânsu de atâta ori,
Eu vedu crescute-o flore de viscoli ne infranta
Ce adi Român'u-i dice „a tieri i miele doru“.

Branu Mihalcea *

Astadi domnulu tieri Bast'a ne tramite
Se vestim u trimisulu ostei stralucite,
Tier'a e cuprinsa, vulturul invinsu
Susu pre citadele stegulu s'a intinsu;

Cetele pagane, ordele barbare
Ce-au cruntatul in sânge luncile magiare

Spartu-s'au că valulu cându lovesce in stâncă
Că unu volbu de fulgeri frantu in mare-adâncu.

Audi mediulu noptii cucuveica plângel
Corbiu susu prim aeru tipa dupa sange.

Mâne este diu'a tierii de marire

Mâne ve ajunge crud'a resplatire.

Tu ce-in resvatire si in misielia,

Ai fostu sociu de arme, sociu la violență,

Cu Mihaiu ce-in tiera a lasatu fiori,

Spune vrei in tiepa s'au pre focu se mori;

Voi misiei ai Bastii martori de ocara

Ginte făr' de lege, voi straini din tiera,

Ce-ati frântu dreptu-in lume, ce-ati petatu in sânge

Mâna pângarita, haina ce ve incinge,

Spuneti voi la Basta celu ce vă tramisu

„Mergeti cu rusine“ eu asia vamu disu,

Nu e sclavu in lume celu ce pôrta ferula
Nu e robu acel'a ce nu vede ceriulu
Adi cu lantul in bracia eu sum liberu inca;
Liberu că si sioimulu pre unu versu de stâncă;

Mórtea e triumfulu bravilor din lume
Cându apucu stîndardulu pentru a tierii nume
Sufletul eroicu din Mihaiu celu mare,

Sufletul de marire si de resbunare,
Este in totu Romanulu până Romanová si,
Pentru-a tierii nume dulcei a mori.

Par' că vedu prin seculiu diu'a de marire,
Serbatorea tierii nûnta de infratre,
Cornulu libertatii resunendu pre-o lunca,

Cetele române pre-a Turdii plaiu
Si-intre ele umbr'a marelui Mihaiu
Ca Romanu in lupte e nascutu se piera

Celu ce-asă nu móre n'are parte-in tiera
Susu pe ceriu lucește palidu mandru sôră
Er' Mihalcea bânlul mortu e in prinsore

Copilulu pre malu.

(Apologia)
Pre malulu unei ape unu copilasius data

alerga in plăceri, viața-ni se desfășă
Viatia-i pare d'alba si lumea desfășă

Lipsita de doreri
De plansulu filomilei de murmurul de unde

De tôte-i departatu,
Prin érba inflorita und'igrigerulul s'ascunde

Elu trece desmerdatu,
De malu colea unu fluturul cu carepi scăpitose
S'apropia-incesitoru, sa nob vine
Precum adese fatulu, cu lumea voluptosa

Dau mâna prea usioru, nib stevios
Copilu mi-lu alerga in negra lui orbă golesh iesit
Tolu sfarmandu la flori, muq squb
Dar fluturulu că visulu in nóttea deurgia,

Se duce ridictoriu.
Acum elu cade-in apa si valulu cu futore,

Se inverte adancit,
Ca-ci astu-feliu este in lume candu omu de-o splendoră,

Incepe a fi rapitu.

*) Dupa acestu omoru barbaru (Mihaiu), militia romana veni in confusione, se prinse mai antanu banulu Mihalcea, sociul nedespărțitul lui Mihale, si aruncandu-se la inchisore, fu ucisul acolo

partea scăolelor săsești se învăță săsește, prea la parte ungurescă se învăță ungurescă, de ce se mai învăță și romanescă? (Va urmă)

Cacov' a in 28 Martie 1868.

Dom. Redactor! Simțiul acela, de care trebuie să fie patruncă săsește-care română jubitoriu de înaintarea poporului în cultura, me îndeamnă să rogă că să dătă locu în coloanele preștiitului nostru jurnală „Tel. Rom“ urmatoreloru renduri:

Diu'a de 25 Martiu fu menită pentru tinereia esamenului semestralu în comună năstră. Esamenul se începă la 2 ore după amedi sub Președintele Reverd. Domnul Protopop Ioan Hanni'a, care precum în trecut, și în anul curint, nu s-a prezentat la ciercetă comună năstră și a ne onora cu prezența D-Sele, — în fața reprezentanților comunale, a Esforiei bisericescă, și a unui publicu marisoru din comună.

Totii ascultatorii s-au petrunsi de o bucurie mare, vedindu cum curgă, cu voce clara și inalta respunsurile, cele fluide ale elevilor și elevelor — cea mai mare parte în etate dela 6—9 ani — din fiese care, obiectu fără încordare, mai cu séma facura impresiune placuta asupra publicului ascultatoriu respunsurile practice, din obiectele mai însemnate, adica: Doctrina Religiunii, Gramatica, Geografia, Istoria Transilvaniei, și Comptul, precum în urma poesiile declamate și cantările melodioase atât bisericescă, cât și naționale.

Tot acăstea au dovedit cumca Domnului învestitoriu Ioan Ivanu intru adeveru cunoscere pe deplinu chiamarea unui învestitoriu, și precum Reverendisimul Domn Protopop a exprimat în fața publicului ascultatoriu, ca învestitoriu spre lăudă densului, și-a datu totă silintă că obiectele propuse se prindă radecina în mintea elevilor, spre a potă da fiese care elevu cu judecata chiara, principerea lui propria despre lucrurile învestite, ferinduse cătu se pote de recitarile mechanice fără intelegeră. De aceea multiamandu învestitorului pentru neobositul seu zelu, ce la aratatu intru instruirea tinerimiei concredintă purtării sele de grigia, dorină, ca prediodineea sa simu intimpinări de astfelu de învestitori capaci, cari sa fie petrunsi de ponderositatea a chiemării sale, sa aiba aplicare, zelu și insufletire adeverata spre scopulu scolasticu, căci numai asia voru merită numele acelu frumosu, ca densii suntu „inventorii și educatorii generațiilor viitoare.“

Unu martoru

Orestia 9 Apriliu. 1868.

Domnule Redactor! Astăzi pre la 11 ore, logom'a pre candu se aflau omenei în biserică erupse unu focu în oras, care în cete-va minute miștui 17 case 12 siuri impreuna cu alte clădiri mai merunte, și tare de compatimitu ca inca nici astăzi se potu omenei capacitate pentru a nu mai redică astfelu de edificii acoperite cu paie, din care apoi urmează daune și ruinări de familii întregi, cu deosebire între români se intempla de acestea mai desu, și de însemnatu ca la acestu focu, unde numai români au fostu siliti să suferă această dauna periculoasă, veneau numai de priveau că la unu teatru fără a dă mâna de ajutoriu, pâna candu gendarme iau la mesuri fortisive contra unor persoane, totusi cele mai de lipsă instrumente pentru stingerea focului de-si suntu ce-va bagatelu precum suntu cărlige de feru nici pâna a trecutu de totu furi' a folclorii nu s'a pulutu vedea nici unul, și cătu polită cetățenie nu merita nici cea mai putină laudă.

Cu privire la corespondintă năstră din nr. 23 ne mai sosira 10 fl. v. a. din Bradu prin domnul docente că colectante Nicolae Barsanu, și anume dela urmatorii domni:

Domnului Simu Militonu jude com. în Bradu 1 fl. D. Ignatiu Adler arendatoru în Bradu 1 fl. D. Avraamu Goldea curatoru bisericei 1 fl. D. Georgiu Dirin'a talpariu 1 fl. Dn'a vedova Gavrilă economa 1 fl. D. Alessandru Szabó Cismariu 80 xr. D. Moise Olariu economu 50 xr. D. Groșu Andrei cantor 50 xr. D. Georgiu Iul'a cantor 50 xr. D. N. Fasbinder curelariu 50 xr. D. Adam Mihaila economu 1 fl. D. Nicolae Barsanu docente normalu 1 fl. 20. xr. laolală, 10 fl. v. a.

Care suma adaugendu-se lunga sumă de 205 fl. 88 xr. face venitul curatul alu scăolei năstre de 215 fl. 80 xr. adaugendu spre publicare și acesti

din urma că sa facem destulu domnilor colectanti.

Alu prea stimat domniei tale cu profund respectu.

G. Ben'a canc. de adv.

Principalele române unite.

Estrăsu din proiectul de legă pentru organizarea puterii armatei în România a stenutu de către ministrul de resbelu Colonelul, G. Adriani.

Projectul se imparte în IV capitulo și 69 de articule capitolul I tractă în 11 articule despre constituirea armatei.

Puterea armată a României cuprinde cinci elemente distincte:

- Armată permanentă cu rezerva
- Corpurile dorobantilor și granitierilor
- Militie
- Gardă cetățiene
- Glotele

Totii locuitorii tieri cu excepție de străini, dela etate de 20—50 ani suntu datori a purtări armele. Instituția dorobantilor și acea a granitierilor se mantină în vigoare cu imbutatirile ce se voru crede de cuvintă. În casu de nevoie, trupele loru potu și mobilizate de guvern spre a veni în ajutoriul armatei permanente. Recrutarea obligatorie, prin conscripție a armatei permanente și dorobantilor se va opera în totă intinderea tieri, afara de comunele marginasie, ce facu parte din Zonă destinată pentru granitieri. Toti tinerii, în anul ce au implinitu etate de 20 ani și cîndu au intrat în alu 20-lea anu, tragu la sorti. Terminul obligatoriu de serviciu pentru armată permanente este de trei ani în activitate și patru ani în rezerva. Reserva armatei permanente va incepe existența sea dela primă liberare de militari ce va avea locu în urmă promulgării legii de fată. Efectivul armatei permanente este preșicioru de pace și preșicioru de resbelu, după cum i-si are rezerva sea respandita pre la vetrile ei, și au adunata sub steguri. În acestu din urma casu, și potrivit cu intensitatea trebuinței, se potu chiamă sub arme și mobilisa și din cele-lalte elemente ale puterii armate, adica, milu'a, granitieri, dorobanți, gardă cetățiene și glote. În tempul de resbelu și eșeritii mari anuale, partea gardei cetățiene în etate dela 30 la 45 ani, voru face parte din corpurile armatei numai pecatu timpu va dură acea stare și în totu acestu timpu ea este supusa la totă indatorirea și jurisdicția militara. Chiamarea suptu armatei rezervei armatei, precum și mobilisarea uneia și mai multe din elementele citate, necesitându credut nou, se face după autorisarea Adunarei deputaților; afara de casuri urgente, în care guvernul procede că dreptul la chiamare, referandu apoi în data adunării deputaților.

Capitolul II tractă în 26 de articuli în specie despre armata permanente, despre comandamentele armatei, despre statul majoru domnescu, despre infanterie, despre cavalerie, despre artillerie, despre trupă de geniu, despre gendarmerie, despre pompieri, despre flotila, despre trupele de administrare, despre serviciul sanitariu, despre justiția militară și despre instrucția militară.

Domnitorul este capulu supremu alu armatei. Ministrul de resbelu administra și dirige interesele armatei în numele Domnitorului și în conformitate cu legile.

Teritoriul României se imparte în patru diviziuni militare teritoriale ale căroru reședințe suntu: București, Iasi, Craiova și Galati. În fiecare din aceste reședințe este cătu unu comandamentu divisionar.

Unu corpu de statu majoru special este înscrinat cu serviciul de adjutanti pre lângă personala înaltimiei Sele Domnitorului.

Infanteria se compune de: regimenter de linia, batalioane de venatori și companii de disciplina. Fiecare regimentu de infanterie se compune de unu statu majoru, 1 companie afara de renduri, 3 batalioane în linia și jumetatea cadrelor unui alu 4-lea batalionu de depositu, sub comandă celu mai vechiu dintre capitanii sei. Fiecare batalionu de linia și de venatori are 4 companii, celu de venatori, facendu corpua parte, mai are unu statu majoru și unu plotonu afara de renduri. Fiecare companie, afara de cele din batalioanele de depositu și de disciplina, are 4 oficeri în tempu de pace și 5 oficeri în tempu de resbelu.

Cavaleria se compune de regimenter de lăzări, venatori și dorobanti de linie, și unu escadrone de instrucție. Fiecare regimentu de cavalerie se compune de unu statu majoru, 1 plotonu afara de renduri și 5 escadrone, din care unul de depositu avendu numai $\frac{1}{2}$ din cadrele unui escadrone.

Artilleria se compune de unu statu majoru de artillerie, de stabilimente de artillerie și trupe de artillerie. Fiecare regimentu de artillerie cuprinde unu statu majoru, unu plotonu afara din renduri, 8 baterii de căte 6 tunuri o secție de trenu și o companie de pontonieri. Fiecare bateria are 4 oficeri în tempu de pace și 5 în tempu de resbelu.

Trupă de geniu se compune de unu statu majoru de geniu și de batalioane de trupe, facendu fia care corpua parte. Fiecare batalionu de geniu se compune de unu statu majoru, de unu plotonu afara din renduri și de patru companii. Gendarmeria se compune din companii pedestre și escadrone calari. Componerea trupelor de pompieri va fi în proporție cu necesitățile și midilöele cõinelor respective.

Floțul se compune de unu statu majoru, companii permanente și vasele necesare. Ea se recrutează pe lăsu numai din locuitorii litoralelui Dunării și alu Marei Negre, și dintre cei mai deprinși a umbra pe apa.

Trupele de administrare coprindu: unu corpu de oficiari de administrare de diferite clase mai încoate escadroni de trenu de echipage militare pentru serviciul transportului munitiunilor și bagajelor armatei, companii sanitare militare pentru serviciul spitalelor și ambulanțelor armatei precum și companii de lucrători pentru serviciul îmbracaminte, campamentului și subsistințelor militari.

Serviciul sanitariu. — Acestu serviciu cuprinde numerul necesar de medici, farmaciști și veterinari de diverse clase, destinati pentru serviciul spitalelor în tempu de pace și acela alu ambulanțelor în tempu de resbelu. Justiția militară cuprinde consiliile de resbelu și de revisiune.

Instrucția în armata se face prin scăole militare impărțite în modulu urmatoru:

- Scăole de două grade înființate prin corpori;
- Scăola pentru formarea oficerilor de infanterie și cavalerie;
- Scăola superioară de aplicare pentru formarea oficerilor de statu-majoru, de geniu și de artillerie.

Capitolul III tractă în 10 articule despre dorobanti și granitieri. Corpul dorobantilor se compune de statea escadrone căte judetie suntu, afara de acelu județu în care se află gendarmi calari, ceruti de necesitățile locale.

Fiecare escadrone poate fi de diferite marimi în numerul omeneilor de trupa, după necesitățile locali, însă cadrele oficerilor suntu totu acelea-si pentru fiecare escadrone. — Terminul de serviciu în corpul dorobantilor este de 7 ani. Dorobanții liberați din acestu serviciu după etate de 27 ani, este datoriu a face parte din militii pâna la etatea prescrisa de lege.

Corpul granitierilor se compune de toti tinerii de etate de 20 ani aflati în Zonă marginasie. Terminul de serviciu în corpul granitierilor este asemenea de 7 ani. Granitieri după ajungerea loru în etate de 27 ani, voru face asemenea parte din militii pâna la etatea prescrisa de lege. Oficerii și toti militarii în generalu din dorobanti și granitieri suntu considerati înaintea legei că și cei din armata permanente.

Capitolul IV tractă în 22 articule despre militii și despre glote. Omenei militiei se impartu în trei stări și chiară personale.

- a stare se compune de toli cei insurati și fără copii;
- a stare se compune de toli cei insurati și fără copii;
- a stare se compune de toli cei insurati și eu copii, și de cei veduvi și cu copii.

Chiară militie suptu steguri se facu după intensitatea trebuinței, chiară se totu deun'a de preferință starea 1-a, apoi pe lângă această, starea 2-a și în fine starea 3-a. Statul majoru alu militiei se compune de 4 Coloneli și Locoteneli, 8 oficeri superiori, 4 oficeri subalterni și 12 serjenți și corporali. Totu personalul acesta este salariatu în permanență precum acelea-si gra-

de suntu salariale in armat'a permaninte. Cadrele permaninte ale corpilor si unitat'ile militiei si singurele salariale de Statu in permaninta suntu:

1. Pentru fia-care batalionu 1 majoru comandan-

te alu batalionului;

2 locotenenti seu sublocotenenti si 3 suboficeri din cari 1 cornistu seu tobosiariu, la statulu majoralu batalionului.

2. Pentru fia-care compania cate 1 capitanu co-

mandante, 1 sergeant-majoru, 1 sergeantu, 1 cor-

poraluu si 2 tobosiari seu cornisti.

Pentru intrefinerea instructiunii ostasiesci in

tropele militiei, se facu adunari ordinari de dì si

adunari extraordnari anuali. Cându la easuri estra-

ordinari, fia si chiaru pentru manevrei mari, se facu

concentrari de militii, afara de localitatile unde suntu

domiciliati ómenii ei chiemati sub arme, si déca du-

rat'a acestor concentrari trece unu timpu de 48

ore, atunci ómenii militiei aflati sub stéguri, voru

fi intrebuintati cu chieluél'a Statului, pre acelasi

picioar, că si trupele armate permanentne.

Armele trebuinciose militiei se voru dà de Statu

odata pentru totu deun'a; ear munitiunile de resbelu

de căte-ori voru trebui;

imbracamintea si-o voru

procurá;

si intretiné ómenii militiei cu a loru chieluél'a.

Acésta imbracamintea va fi pe cătu se pote

omica uniforma de cea mai mare simplicitate,

constânda din costumulu obicinuitu alu locuitorilor,

insa,

pe cătu va fi cu putintia, de aceeasi forma si

colore in acelasi judetiu si corpu.

Glótele nu suntu organizate in corpori, nici au

vre-

conditioare de servitu seu de exercitii in timpu

ordinariusq

decâtunumai facultativu pentru acei ce

Statul

are

că,

la

ce

celealte elemente ale puterei armate n'aru si de a-

junsu,

se

chiame

si

ómeni

din

categori'a

glotelor

, cari

atunci

se

potu

organisá

in

mici

corpori

pentru

mantinerea

ordinei

in

comunele

loru

respective

, seu

unii

dintre

cei

mai

validi

, se

potu

salaturá

că

ausiliari

pe

längao

corporile

militiei.

Armatur'a ómenilor din glóte se va dà de

Statu

numai

la

trebuintia

, asemenea si munitiunile

de resbelu.

Ear imbracamintea va fi a loru proprie

, aea

obicinuita

cu care s'aru aflá.

Ori-ce dispozitioni de legi anterioare, contrarie

legei

presinte

, suntu si remanu desfintiate.

Varietati.

1. Raportu despre manipulatiunea negotiului pro 1867, asternerea incheierei socoteliloru reve-

diu si statorarea dividendei.

2. Decisional projectului statutariu celu nou prelucratu in urm'a demendarci adunarei generale din 1867,

3. Reportu despre emisiunea a dou'a facuta eu-

acti.

4. Alegerea noua a Presiedintelui, consiliari-

loru de administratiune, directorilor si membrilor a comitetului de revisiune conformu §§ din statute 40. 44. 45. 65.

Clusiu in 3 Apriliu 1868.

Directiunea societatei de asicurare „Victoria.”

Vice-presedinte directoru

H i n t z . K ö v á r y .

Directoru conducatoriu

G a l g ó c z y .

Nru. 2581—1868.

Publicatiune

Esamenulu de statu pentru economie silvanale de sine statotori precum si pentru personalulu auxiliare technicu si pentru celu sentitoriu silvanale se va tiné pre anulu acest'a la 3. Novembri in Clusiu.

Acésta se -duce la cunoscintia publica cu a-

céa observare, cumca petitionile bine instruite spre scopulu emitterei la acestu esamenu de statu, au de

a se inaintá celu multu pâna in finea lui Augustu

a. c. acestui guvern reg: pre calea oficelor an-

tiste.

Dela guvern. reg. transilvanu

Clusiu in 20-a Martiu 1868.

Nr. 1306 civ. 1868.

Nr. 14—1 EDICTU

Pre bas'a inaltei ordinationi a reg ung. mi-

nisteriu de justitia din 7 Sept. 1867 nr. 8352 ma-

gistratulu cetatienseu si scaunul din Sabiu, că

judecatoria, face prin acésta cunoscutu cumea dlu-

lo ann Boreia I. U. Dr. documentandu-si

eualificatiunea si depunendo juramentulu prescrisu

advocatulu, va exercia a d v o c a t u r ' a , avendu

locuinta ofic. in Sabiu, si va primi partide

dela 30 Aprilie 1868.

Sabiui 2 Aprilie 1868.

Dela Magistratu că judecatoria,

Publicatiune.

In urm'a legii votate de corporile legitimore din România pentru înfiintarea de drumuri judetiene si vecinale in tòle judecatoriale, fiindu necesitate de 30 Ingineri geometri, cari sa fie insarcinati cu constructiunea unor asemenea drumuri, se publica spre sciinti'a tuturor acelor a ce aru voi a se angajá in asemene calitate de a se prezinta la Ministerulu Lucrârilor publice in Bucuresci, in terminu de trei luni de astazi spre a fi numiti in acele posturi.

Condițiile de admissibilitate suntu:

- 1) A fi de nationalitate român.
- 2) A proba ca a absolvit cu succes cursurile vre-unei scole speciale de inginerie si ca a practicat seu ca a functionat ca oficier de geniu in vre-o armata.
- 3) Retributiunea ce li se va acorda este de 300 fl. efectiva pre luna, afara de cheltuielile de transportu.

Bucuresci 28/9 Apriliu 1868.

Ministru P. Donici.

Publicatiune.

Prin care josu semnat'a representantia comunala din Diorleniul-mare in Comitatulu Crasiveli aduce la placuta cunoscintia, cum ca inteiul terg care prin inaltulu ministeriu regiu ungurescu de comerciu, s'au concesu a se tinea in susu dis'a comuna cade la 24 Aprilie cal. nou, iéra cele-lalte la 24 Iuniu in 2 si in 24 Noemvre că 3 terguri anuale (mari), iéra de septembra dupa 24 Aprilie se va tiné in tòle septam'n'a lunea.

Diorleniul-mare la 31 Martiu 1868.

Atisti'a comunale

din Diorleniul-mare.

35—3 EDICTU

Maniu Bonica din opidulu Resinari, Scaunul Sabiu, care acum de 6 ani, cu necredintia, au parasit pre legiu'ta sea socia, Stan'a lui Comanu Ciucianu, totu din Resinari, si au pribegit in lume, ne scindu-se loculu aflarei lui, prin acésta se cítează, că in terminu de unu anu de dile, dela datulu de fatia, sa se insatiszeze inaintea subscrisului foru matrimoniale, că se arate caus'a parasirei patriei, si a legiu'tei sale sotii, caci la din contra, si fara de dansulu, se va otari in intelelusul s. s. canone ale bisericii noastre greco-orientale, divortu cerutu de soci'a lui.

Sibiui 21 Martie 1868.

Ioann Panoviciu Protopopu alu

Tractului Sibiului alu II-le gr. or.

Nr. 18—3 EDICTU

Ioann I. Pop'a din Comuna Bendorfu, Scaunul Nocrichului, carele acum de trei ani trecuti, au parasit cu necredintia pre legiu'ta sa'sa socia, Nicola Pop'a, totu deacolo, pribegindu in lume si nescindu-se loculu aflarei lui, se cítează prin acésta, că in terminu de unu anu de dile, de la datulu de fatia, sa se infacise die naintea foroului matrimonial subscrisu, spre a sta facia cu susnumit'a lui socia, caci la din contra, se voru decide si fora de densulu cele de lipsa in sensulu s. s. canone ale bisericii noastre ortodocse.

Scaunul protopopescu ortodoxu Nocrichiului.

Sabiui in 20 Martiu 1868.

Burs'a de Vienn'a.

Din 3/15 Apriliu 1868.

Metalicele 5% 56 Act. de creditu 180 60

Imprumut. nat. 5% 62 50 Argintulu 115

Actiile de banca 691 Galbinulu 5 58 5%

Redactoru respundietoriu Nicolau Cristea

Editura si tipariu tipografie archidiaconale.